

ಕೊಡಗಿನ ವಿಶೇಷತೆಗಳು

ಡಾ. ಚಂದ್ರಯ್ಯ

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು
ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ
ಜ್ಞಾನಕಾರೇರಿ ಆವರಣ
ಕೊಡಗು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಚಿಕ್ಕಾಗಳುವಾರ
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ

ಭಾರತವು ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ & ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆ, ಜನಾಂಗ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ವೈದ್ಯಕೀಯನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅಂತಹೀ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಜ್ಜೆ ಹಸಿರಿನ ಸೂಬಗನ್ನು ತನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವಿಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಹಬ್ಬಿ-ಹರಿದಿನಗಳು, ಮನರಂಜನೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಜಾತೋಸ್ತಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮೂಲವಾದ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಭಾಷೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಹಬ್ಬಗಳು, ಮನರಂಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಾಡಿನ ಗಮನ ಸೇಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಕೊಡಗು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಹಸಿರಿ ವರ್ಣಾತ್ಮಕಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಮಡಿಕೇರಿ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ, ಕುಶಾಲನಗರ, ವಿರಾಜಪೇಟೆ, ಮೊನ್ಯಂಪೇಟೆ, ಶರೀವರಸಂತ ಇವುಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆ. ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ನೇಲೆ, ಏರಯೋಧರ ಜನಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ ಬೀಳು ಎಂಬ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದ ಕಾಶೀರ ಎಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರೈಸ್‌ವೇಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬಹುದು.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿರುವ ನಿವಾಸಿಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಆಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಹಬ್ಬಿ, ಉತ್ಸವ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಶೇಷ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದರೆ-

1. ಕೈಲ್ಲಾ ಮುಹೂರ್ತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೈಲ್ಲಾಪೋಳ್ಣಿ

ಕೊಡಗರ ಆರಭಿಂಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಬ್ಬವೇಂದರೆ ಕೈಲ್ಲಾಪೋಳ್ಣಿ. ಇದನ್ನು ನಾಟಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹಂತೋಽಧ್ವರರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆಗಸ್ಟ್ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ಪೆಂಬರ್ ಮಾಹದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಹಂದಿಯನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಸಾಯಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಮಾಂಸದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಉಣಿ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಸಂತಸವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬ ಕೊಡವರಿಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರಜೆ ಇದ್ದಂತೆ. ಈ ದಿನ ಅವರು ಬಳಸುವ ವಿವಿಧ ಆಯಾಧೋಪಕರಣಗಳಾದ ನೇಗಿಲು, ಕತ್ತಿ, ಮಂಟ್ಪ, ಕುದುಗೋಲು, ಕೊಡಲೆ, ಬಂದೂಪು (ಪೊರೆ) ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಲುಟಿಗೊಳಿಸಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ದೇವಾಸ್ತಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ-ಮನಸ್ವಾರಾಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೆಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮರುಪರು ಕೊಡವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಗೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟಿ ಕೋವಿ, ಕತ್ತಿ, ನೇಗಿಲುಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೈಲ್ಲಾ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸುವರು. ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಲ್ಲಾ ಮುಹೂರ್ತ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನರಂಜನಾ ಹಬ್ಬವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ಪೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಈ ಹಬ್ಬದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ತಿಂಗಿನ ಕಾಲಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮರುಪರು ಬಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಮರಕ್ಕೆ ತಿಂಗಿನ ಕಾಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟಿ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಡವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕೈಲ್ಲಾ ಮುಹೂರ್ತ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಸಂಕೊಣಪಡುತ್ತಾರೆ.

2. ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ

ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ ಉಗಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಭಾಗಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಂದು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಅಕ್ಷಾಂಬರ್ 17 ರಿಂದ ನಡೆಂಬರ್ 17ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಗಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಭಗಂಡೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಿಂದ 2 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣದ ಮೇಲಿರುವ ತಲಕಾವೇರಿಯೇ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ.

2.2 ಕಾವೇರಿ ತಿಥೋರ್ಧವದ ಸಮಯ

ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಸೂರ್ಯನು ತುಲಾ ರಾಶಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಾಂಬರ್ 18 ರ ನಷ್ಟಿಕಿನ ಜಾವ 12 ಗಂಟೆಗೆ 59 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಕರ್ಕಾಟಕ ಲಗ್ನ್ ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಕೆತದಲ್ಲಿ ಪವತ್ತ ತಿಥೋರ್ಧವ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿಯು ತನ್ನ ಸಹೋದರಿ ಗಂಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಕುಂಡಿಕೆಯಿಂದ ಉಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಾಳೆ.

2.3 ಕಾವೇರಿ ತಿಥೋರ್ಧವದ ಮಹತ್ವ

ತಿಥೋರ್ಧವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಲಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಥಾವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟರೆ ಮುಣ್ಣ ಪ್ರತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕಾವೇರಿ ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಪವತ್ತ ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಮುಣ್ಣ ಲಭಿಸುವುದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಕಾವೇರಿ ತಿಥೋರ್ಧವಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಒಂಡ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾವೇರಿ, ಕನ್ನಿಕೆ, ಸುಜೋತೀ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂಡ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯಾವನ್ನು ನೇರವೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾಡಿ ತಲಕಾವೇರಿಯ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರಳಿ ತಿಥೋರ್ಧವ ಆದ ನಂತರ ಕೊಳಧಲ್ಲಿ ಮುಣ್ಣ ಸ್ಥಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಸದ್ಗತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಪಾಪ ಕರ್ಮಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯನ್ನೂ ಸಂದರ್ಶಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಿಥೋರ್ಧವಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಲಿನ ಅಂಗಳ, ಹಿತ್ತಲೂ ಧನಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಭತ್ತೆ ಕುಟ್ಟಿವ ಸ್ಥಳ, ಸೌದೆ ಇಡುವ ಸ್ಥಳ ಹಿಂಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಾ ಕಳೆ-ಕಸ ತೆಗೆದು ಗುಡಿಸಿ ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವರು. ತಿಥೋರ್ಧವವಾದ ಮರುದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮೂರ್ತಿಶಿಲ್ಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಣಿಪೊಜಿ ಎನ್ನುವರು. ಹಿಂಗೆ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಮಣವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಹಬ್ಬವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

3. ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಅಥವಾ ಮುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ

ಕೊಡವರ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯಿಂದರೆ ಮುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುದಿಯ ಹರಿ ಅಂದರೆ ಹೊಸ ಅಕ್ಷಿಯ ಹಬ್ಬ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೊಸ ಅಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಭತ್ತದ ಕದಿರನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುವ ಸುಗ್ರಿಯ ಹಬ್ಬವೇ ಈ ಮುತ್ತರಿಹಬ್ಬ.

ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಕೆಟಾಪಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯವಿದು. ಹಾಗಾಗಿ ಹೊಸ ಭತ್ತದ ಅಕ್ಷಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಮುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಹಬ್ಬದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕೋಲಾಟ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಜಾನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಹಂಪಿಂಬದ ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತೊಂದು ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ಗಳಲ್ಲಾ ಐಸೋಮನೆಗೆ (ಅವಿಭಕ್ತ ಹಂಪಿಂಬದ ಮನೆತನ) ಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನರೆಲ್ಲರು, ದನಕರುಗಳು ಸಹ ಮತ್ತೊಂದೆ ಐಸೋಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ.

ಗ್ರಾಮದ ದೇವಾಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೊಡವರೆಲ್ಲರು ಸೇರಿ ಪೊಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಿಕವಾಗಿ ಕೆಡಿಯ ತೆಗಿಯುವುದು. ತದನಂತರ ಗ್ರಾಮದ ಇತರರು ತಮ್ಮ ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಕೆಡಿಯ ತೆಗೆದು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕದಿರನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಕೊಡವರ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷತೆ, ಪಟಾಕಿ ಹಾಗೂ ಬಂದೂಕಿನೊಡನೆ ತರಳಿ ಬಂದು ಬಗೆಯ ದೃವನಿಗೆ ಅಕ್ಷಿ ಹಾಕಿ ಮಾಡಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕಾವೇರಮ್ಮೆ, ಇಗ್ನೆಶ್ವರ ಹಾಗೂ ಪಾಲೂರಪ್ಪ ದೇವರನ್ನು ಭಜಿಸಿ ಕದಿರನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದೂಕಿನಿಂದ ಆಕಾಶದ ಕಚೆ ಬಂದು ಸುತ್ತು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಸಿಡಿಸಲಾಗುವುದಲ್ಲಿದೆ ಪಟಾಕಿಯನ್ನು ಸಿಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತದ ನಂತರ ಭತ್ತದ ಕಣಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ನೇರೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಮನೆಗೆ ತೆರಳುವರಲ್ಲದೆ ಮನೆ, ಬತ್ತಳಕೆ, ದೇವರ ಗುಡಿ, ಕಾಫಿತೋಟ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ತೂಗು ದೀಪದ ಸರಕ್ಕೆ ನೇರೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ, ತದನಂತರ ಹಬ್ಬದ ಭೋಜನ ಸವಿಯುವುದೇ ಮುತ್ತರಿಯಾಗಿದೆ.

4. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೃತ್ಯಗಳು

Research Through Innovation

ಕೊಡವರ ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವರ್ಗಳಿಂದರೆ ಬೋಳುಕಾಟ್, ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ್, ಕೋಲಾಟ, ಕತ್ತಿಯಾಟ, ಬಜ್ಜಿಕಳಿ (ಪರಕಳಿ) ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

4.1

ಉಮ್ಮತ್ತಾಟ

ಇದು ಕೊಡವರ ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ನೃತ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಇದನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು ವಿಶೇಷ ಮಾದರಿಯ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಂಭತ್ತು ಜನ ಬಟ್ಟಗೂಡಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೀಪವನ್ನುಟ್ಟು ದೀಪದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಕಳಸವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲುವರು ಜೊತೆಗೆ ಈ ನೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಾಯನವನ್ನು ಹಾಡಿ ನಡೆಸುವರು. ಹಿಂಗೆ ಕೊಡಗಿನ ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ನೃತ್ಯವು ನೋಡಲು ನರ್ಯನ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದು, ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಗಾಯನದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

4.2 ಜೋಳುಕಾಟ್

ಉಮ್ಮೆತ್ತಾಟ್ ನೃತ್ಯದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮರುಷರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಪಾದ ಕಪ್ಪು ವಸ್ತುವನ್ನು ಧರಿಸಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಗಾಯನದೊಂದಿಗೆ ಈ ಜೋಳುಕಾಟ್ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಶೋಧಿಸಿದ ಮಾಡುವರು.

4.3 ಕೋಲಾಟ್

ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ವೊದಲು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಂತರ ಕೋಲಾಟ್‌ಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹಬ್ಬಪೆಂದರೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಸುಗ್ರಿಯ ಹಬ್ಬವಾಗಿರುವ ಮುಕ್ತಾರಿಯ ಹಬ್ಬದ ಪ್ರಯುಕ್ತಿ ಧಾರ್ವವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದಿರಿಸಿಕೋಳುವುದೇ ಬಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಭಂತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ವಿಧದ ಮರಗಳಿಂದ ನೆಲೆಕಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಕುಲದೇವರಾದ ಇಗ್ನೌಟಪ್ಪ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಮಾತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಬಳಿಕ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕದಿರು ಕೊಯ್ದು ಧಾರ್ವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಂಭಂತುಕ್ಕೆ ಮರುದಿನ ಪ್ರತಿ ಉಂಟಾಗುವುದ್ದಿಗೆ ಕೋಲಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ನೂರಾರು ಜನರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೋಲಾಟ್, ಬೋಳಾಟ್, ಕತ್ತಿಯಾಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕೋಲನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಭುಜ ಭುಜ ತಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಂತವಾಗಿ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತೆರಳುವರು.

4.4 ಪರೆಕಳಿ

ಪರೆಕಳಿ ಎಂದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಶೂರತನ ಎಂದರ್ಥ. ಸ್ಯುನಿಕರು ಯಾಧ್ಯದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸ್ಯುನಿಕರಿಬ್ಬರೂ ಬಜ್ಫ್ ಹಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುವರು. ತನಗೆ ಬೀಳುವ ಪಟನ್ನು ಬಜ್ಫ್ಯಾಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಡೆಯುವರು. ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಆಯುಧವನ್ನಿಟ್ಟು ದೇವರ ಬಳಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಳ್ಳಬು ಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಕೊಡವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಾರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ ಅಖಾಡಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಯೇ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಡವರು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅಚರಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಂಧರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೊಡಗು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪರಂಪರೆಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಮೂರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಚರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕೊಡವನಾಡು ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶೇಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸ್ವಿತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಮಹತ್ವರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗು ಕೇವಲ ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಅಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಕೊಡಗಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಜನರು ಆಕಾಶಕರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಡಿ. ಎಸ್ - ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ 1974
2. ಮುತ್ತಣಿ ಏ. ಎಂ - ವಿಜಿ ಅರಾಡಿರ ಬಜಟರುಫಿ - 1971
3. ಸೂರ್ಯನಾತ ಯು. ಕಾಮತ್ - ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ಗೆಂಡಿಯರ್ - 1972
4. ಡಾ. ಲಲಿತಾ ಕೆ. ಲಿ - ಕೊಡಗಿನ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ - 2021
5. ನಡಿಕೆರಿಯಂಡ ಚಿನ್ನಪ್ಪ - ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಲಮೆ - 2006
6. ಗಣಪತಿ ಬಿ. ಡಿ - ಕೊಡವರು(ಅವರ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ) - 1976
7. ರಮೇಶ್ ಕರಿಯಪ್ಪ - ಕೊಡವ ಪದ್ಧತಿ - 1997